

LAUDAȚIO PENTRU DOAMNA MARIANA NICOLESCO

Stimați membri ai Senatului,
Dragi colegi,
Onorată asistență,
Doamnelor și Domnilor

Mariana Nicolesco – un nume răsunător al artei cântului, o viață dăruită muzicii și trăită pe cele mai faimoase scene ale lumii, o soartă unică și o carieră de mare succes, apreciată și răsplătită cu aplauze, premii, titluri, distincții, recunoscută unanim drept una dintre marile voci ale timpului.

După absolvirea Școlii de Muzică din Brașov, cu Concertul pentru vioară de Bruch, viitoarea marea soprană Mariana Nicolesco a devenit studentă la Secția Canto a Conservatorului din Cluj-Napoca pentru ca după un an să obțină o bursă de studii la Conservatorul *Santa Cecilia* din Roma, cea mai prestigioasă școală de canto din lume la ora aceea, unde a fost inițiată în tainele cântului de Jolanda Magnoni, Rodolfo Celletti și Elisabeth Schwarzkopf.

Studentă încă la Conservatorul *Santa Cecilia*, la Roma, a câștigat cea mai importantă competiție de canto a timpului, la Milano, *Voci Rossiniane* devenind dintr-o dată cunoscută în lumea liricii, în fața căreia se deschideau porțile marilor realizări. Imediat a fost invitată de dirijorul american Thomas Schippers să debuteze în cariera internațională, la Cincinnati, în rolul Mimi din *La Bohème*, de Puccini

Mariana Nicolesco s-a remarcat, pas cu pas, având un vast repertoriu, de la Baroc la muzica contemporană, cu o admirație specială pentru stilul Belcanto și pentru compozițiile lui Mozart și Verdi. A susținut numeroase recitaluri și concerte pe cele mai importante scene ale lumii.

- 1975 rolul titular în opera *Beatrice di Tenda* de Bellini la Teatrul La Fenice din Veneția, Tatiana în *Evgheni Oneghin*, de Ceaikovsky, la Maggio Musicale Fiorentino;

- 1976 Violetta din *La Traviata* de Verdi, dirijată de Thomas Schippers și pusă în scenă de Gian Carlo Menotti la Florența, rol pe care avea să îl interpreteze în peste 200 de reprezentații;

- 1977 Liù din *Turandot*, de Puccini, la Teatro Regio din Torino.

În 1978 debutează la Metropolitan Opera din New York cu aceeași Violetta, urmată de *Gilda* în *Rigoletto* la Teatro Municipal la Caracas și la Opéra din Strasbourg;

- 1980 Desdemona în *Otello*, la Toronto, iar în 1981 la Pretoria și Leonora în *Il Trovatore*, la Hamburg.

În 1982 își face debutul la Scala din Milano, unde ulterior participă în premiera mondială a operei *La Vera Storia*, de Luciano Berio și la renașterea repertoriului baroc cu *L'Orfeo* de Luigi Rossi și *Fetonte* de Niccolò Jommelli. De altfel, un studiu apărut în anul 2003 arată că, în istoria Teatrului Scala din Milano, Mariana Nicolesco este soprana care a apărut în cele mai multe premiere absolute.

În 1984 este Luisa în *Luisa Miller*, la Amsterdam Concertgebouw, Cinna în *Lucio Silla* de Mozart, la Scala.

În perioada anilor 1986-1996 a interpretat în repetate rânduri rolul Donnei Elvira în *Don Giovanni* de Mozart la München și la Milano.

În 1988 este Vitellia în *La Clemenza di Tito*, la Bologna, interpretetază rolul titular în opera *Maria di Rohan*, de Donizetti la Festivalul de la Martina Franca;

- 1990 este Amelia în *Simon Boccanegra*, la Tokio, Elettra în *Idomeneo* cu Ozawa la Tokyo și la Festivalul de la Salzburg.

A deținut faimoase roluri de Belcanto: Elisabetta I, Anna Bolena sau Maria Stuarda în operele lui Donizetti, rolul titular în *Beatrice di Tenda* de Bellini, susținând și numeroase recitaluri de Belcanto la Teatrul alla Scala din Milano – în 1988 și 1993, Carnegie Hall din New York – în 1994 și în Marea Sală a Conservatorului din Moscova – în 1996 și 1998.

Alte roluri celebre sunt Tatiana din *Evgheni Oneghin*, de Ceaikovsky, Mimì din *La Bohème* și Liù din *Turandot*, de Puccini, Nedda din *I Pagliacci*, de Leoncavallo, Donna Anna din opera *Kamenî Gost*, de Dargomijski, sau rolul La Protagonista din opera *Un re in ascolto* de Luciano Berio.

Apare în numeroase recitaluri și concerte, la München, Viena, Paris, Monte Carlo, Chicago, Hamburg, San Francisco, Los Angeles, Barcelona, Madrid, Zürich, Roma, Florența, Parma, Veneția, Bologna, Torino, Palermo, Trieste, Strasburg, Toronto, Pretoria, Caracas, Philadelphia, Miami, Washington, Boston, Houston, New Orleans, Rio de Janeiro, Dresda, Tokio, Berlin, la Festivalul de la Salzburg, la Maggio Musicale Fiorentino, la Rossini Opera Festival, la Festivalul de la Martina Franca sau la Festivalul Casals în Puerto Rico.

Este prezentă în spectacole semnate de Luchino Visconti, Giorgio Strehler, Patrice Chéreau, Luca Ronconi, Jean-Pierre Ponnelle, Franco Zeffirelli, Pier Luigi Pizzi, Jonathan Miller, sub bagheta lui Carlo Maria Giulini, Wolfgang Sawallisch, Riccardo Muti, Seiji Ozawa, Lorin Maazel, Peter Maag, Giuseppe Patané, Alberto Zedda, Colin Davis, Georges Prêtre, Gennadij Rozhdestvensky și în prestigioasele săli de concert Carnegie Hall din New York, Royal Festival Hall la Londra, Accademia Santa Cecilia de la Roma, Concertgebouw din Amsterdam, Musikverein la Viena, la Salle Pleyel din Paris, Marea Sală a Conservatorului din Moscova.

Mariana Nicolesco a interpretat în premieră mondială și a înregistrat pe CD cantatele *Gli Amori di Teolinda* de Meyerbeer, precum și *Alyssa* și *Alcyone* de Ravel.

În anul 1991 apare pentru prima dată în fața publicului din țara natală, la Ateneul Român, unde susține trei concerte consecutive, pentru a răspunde pe cât posibil celor 10.000 de cereri de bilete. Artista declara la acel moment: „Au fost seri de neuitat, seri incandescente, magice. A fost comuniune prin muzică, cu un public atât de cald, de sensibil, de receptiv. Mă simțeam, în sfârșit, acasă.”

Tot în 1991, ea a înființat, la New York și la București Fundația Internațională Ateneul Român, care a contribuit la restaurarea orgii instituției cu piese comandate la Ludwigsburg fabricantului acesteia, iar în anul 1994 a donat Atheneului un pian de concert Steinway.

Devine Cetățean de Onoare al Bucureștiului, Clujului, Brăilei și Brașovului. În anul 1992 primește Medalia UNESCO pentru Merite Artistice, iar în anul 1993 devine Membru de Onoare al Academiei Române.

În 1993, la invitația Sanctității Sale Papa Ioan Paul al II-lea, cu ocazia primului Concert de Crăciun la Vatican a susținut un recital de vechi colinde românești, retransmis în direct de *Mondovisione* și urmărit de circa un miliard de telespectatori.

Revenind în România, Mariana Nicolesco și-a pus toate eforturile în slujba tinerilor artiști de mare talent, înființând în 1995 Concursul Internațional de Canto *Hariclea Darclée*, aflat sub Înaltul Patronaj al UNESCO, în memoria primei interprete a operei *Tosca* de Puccini.

Între două ediții ale concursului, la care au luat parte până acum circa 2500 de tineri artiști din România și din alte 47 de țări, inclusiv Republica Moldova, Mariana Nicolesco oferă laureaților acestuia cursuri de măiestrie artistică. Principiile fundamentale, riguros respectate de la prima ediție, din 1995, până la Ediția Jubiliara din 2015 și cea din 2017, situează Festivalul și Concursul Internațional de Canto *Hariclea Darclée* ca și Cursurile de Măiestrie Artistică pe un loc fără egal în lume.

Este Doctor Honoris Causa al Academiei de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj-Napoca, al Universității *Transilvania* din Brașov și Profesor Onorific al aceleiași instituții.

În anul 1997 a interpretat în premieră mondială, sub bagheta lui Lorin Maazel, *Seven Gates of Jerusalem*, capodopera lui Krzysztof Penderecki dedicată celor 3000 de ani ai Orașului Sfânt.

În 2000 obține primul titlu Științific de Doctor în Artă din România, cu o teză despre Belcanto, în același an Guvernul Franței acordându-i titlul de Ofițer al Ordinului Artelor și Literelor.

Este aleasă membru în Comitetul de Onoare al Fundației Internaționale *Yehudi Menuhin*, în anul 2003, an în care este desemnată, la Berlin, Muzicianul Anului. În același an Mariana Nicolesco a creat, la Brașov, primul Festival și Concurs Național al Liedului Românesc, organizând și Gala UNESCO-UNICEF România, la Veneția.

În anii 2003 și 2006, a fost membră a Juriului Concursului Internațional *Schubert și Modernitatea* organizat de Universitatea de Muzică și Arte din Graz, Austria.

În anul 2004 este desemnată prima în Topul femeilor de succes din România și primește titlul de Comandor al Ordinului Steaua Solidarității Italiene, iar în 2005 devine Profesor Honoris Causa al Universității *Babeș-Bolyai* din Cluj-Napoca și este desemnată Artist UNESCO pentru Pace, "*în semn de recunoaștere a angajamentului său în favoarea moștenirii muzicale, a creației artistice, a dialogului între culturi și a contribuției sale la promovarea idealurilor Organizației*".

Tot în 2005, în Anul Internațional George Enescu, Mariana Nicolesco prezintă în premieră mondială integrala liedurilor compuse de marele compozitor român în interpretarea laureaților Concursului Național al Liedului Românesc din Brașov, publicată pe suport CD și DVD. Integrala liedurilor lui Enescu a fost prezentată în Concerte Extraordinare la Expoziția Universală de la Aichi în Japonia, la Nagoya și Tokio, la Praga, Paris, Roma și New York.

În anul 2006, în cadrul Anului Internațional Mozart, oferă la Opera și la Conservatorul din Lausanne o serie de Cursuri de Măiestrie Artistică, iar un an mai târziu lansează Cursuri de Măiestrie Artistică la Academia Internațională de Canto din cadrul Universității din Cardiff.

În anul 2007, primește, la Palermo, Medalia Siciliei cu prilejul intrării României în Uniunea Europeană și Premiul Special *Kultur Preis Europa* – Medalia Europei, "*pentru performanțele sale artistice, pentru calitatea sa de mentor și formator al tinerei generații și pentru rolul excepțional, încununat de succes, pe care-l asumă în relația României cu Europa și a Europei cu România*".

În anul 2008, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Daniel, îi înmânează Diploma de Onoare a Fundației Internaționale Omenia, "*pentru crearea în România a unei Școli de canto de cel mai înalt nivel european, pentru actele sale umanitare, pentru promovarea toleranței și reconcilierii*".

În același an este distinsă cu Ordinul Național Steaua României în grad de Mare Cruce, conferit „*pentru merite excepționale, în semn de înaltă apreciere pentru întreaga sa carieră*”.

În anul 2013, devine ambasador Onorific al UNESCO.

Diva Divină, Regina della Scala, Prima Donna Assoluta, Signora del Belcanto – sunt doar câteva dintre titlurile atribuite Mariane Nicolesco de-a lungul remarcabilei sale cariere.

Salvador Dali a fost un mare fan al sopranei, iar Andy Warhol era intimidat ca un copil cerându-i voie să facă o fotografie alături de ea în loja ei de la Metropolitan Opera.

"Muzica e depozitară a celor mai misterioase valori și a celor mai exaltante aspirații de absolut ale sufletului uman, prilej de sublime trăiri imediate, de comuniune, dar și cel mai fidel companion de-a lungul întregii vieți. Pentru mine muzica e o permanentă sursă de energie, de frumusețe, de împlinire. Iar cântul, artă sacră prin

excelență, e, în formele sale cele mai înalte, expresia cea mai adevărată, mai sublimă, a relației noastre cu Creatorul” – declara într-un interviu Mariana Nicolesco.

Conform deciziei Senatului Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Republica Moldova, pentru contribuțiile de mare valoare aduse artei lirice românești și universale, pentru aportul considerabil în procesul formării și promovării tinerelor artiști lirici, sopranei Mariana Nicolesco, personalitate de excepție a culturii muzicale i s-a conferit cel mai înalt titlu academic: *Doctor Honoris Causa*.

Stimată Doamnă, noi, profesorii și studenții AMTAP ne simțim onorați și suntem profund emoționați de faptul că Dvs ați acceptat să deveniți un membru al comunității noastre! Vă mulțumim și Vă dorim multă sănătate, inspirație și succese în tot ceea ce faceți!

Vivat! Crescat! Floreat!